

WERKBLAD ACTUALITEIT **SPEKTAKEL OP HAWAÏ**

Lees het artikel en gebruik de bronnen op de website.

- 1** Bekijk bron 1 en gebruik het artikel. Beschrijf in je eigen woorden wat er aan de hand is.

.....
.....
.....

- 2** Geef de absolute en de relatieve ligging van het dorp Pahoa, een van de bedreigde dorpjes waar lava naar toe stroomde. Gebruik Google Earth of bron 2.

Tip: Bij de absolute ligging gebruik je breedte- en lengtegraden. Bijvoorbeeld: 50° N.B., 63° O.L. Bij de relatieve ligging beschrijf je de ligging van de plaats ten opzichte van andere plaatsen. Bijvoorbeeld: Het gebied ligt aan de Grote Oceaan tussen de steden San Francisco en Los Angeles.

Absolute ligging:

.....

Relatieve ligging:

.....
.....
.....
.....

- 3** Bij de eerste tekenen van de uitbarsting van de Kilauea dachten de inwoners van Pahoa en omgeving helemaal niet aan weggaan of vluchten. Waarom niet, denk je?

.....
.....
.....

- 4** Bestudeer in de atlas kaart 169 kaartvak G23. Gebruik atlaskaart 216B om uit te vinden op welke plaat de eilandengroep Hawaï ligt.

.....

- 5** Bestudeer atlaskaart 192G. Schrijf de namen van de vulkanen van Big Island op. Verdeel ze in twee groepen.

.....
.....

- 6 De vulkaanuitbarsting op Hawaï is in drie opzichten bijzonder. Benoem de drie uitzonderingen op de regel.

.....
.....
.....

- 7 Start Google Earth, typ 'Pahoa' in en geef enter. Activeer in *Lagen*, de *Galerij*; zet een vinkje voor *Vulkanen*. Meet in Google Earth de afstand tussen de Kilauea en het dorpje Pahoa.

.....
.....

- 8 Bekijk bron 3. Vloeibare lava kwam in 2014 met een snelheid van 10 meter per uur vanaf de Kilauea naar Pahoa. Toen hadden de bewoners 150 dagen de tijd om de sluipmoordenaar aan te zien komen. Hoeveel tijd had de man die in het filmpje vertelt over de vernietiging van de woonwijk door lava?

.....

- 9 Gebruik bron 3 en GB192 en 193. De inwonster vertelt over het leven op Hawaï. Zij denkt daar anders over dan het echtpaar uit het artikel. Leg uit of het van het echtpaar verstandig was te denken dat ze geen gevaar te vrezen hadden van de vulkaan. Gebruik in je antwoord de naam 'Kalapana' van atlaskaart 192G.

.....
.....
.....
.....
.....

- 10 Bekijk bron 4. Tegen vulkanisme valt niets te doen, lijkt het. Toch zijn er mensen die een oplossing denken te weten: koud water in de hete vulkaan laten lopen, zodat het magma stolt en de uitbarsting stopt. Er gebeurt dan hetzelfde als wat je ziet in bron 4. Waarom is het gebruik van water om een vulkaan af te laten koelen, geen oplossing?

.....
.....

- 11 Gebruik bron 4. Toerisme is voor de economie van Hawaï belangrijk. Geef een argument waarom de huidige uitbarsting zowel een positief als negatief gevolg kan hebben voor het toerisme.

.....

.....

.....

.....

.....